

→ Bijdrage aan de Orde

De volwaardige architect

De voorbije maanden werd ik door heel wat confraters herhaaldelijk aangesproken over de bijdragen aan de Orde van Architecten. Ook de Vlaamse beroepsverenigingen NAV en BVA hebben van zich laten horen, en hebben bij hun leden een syndicale actie gevoerd om bij de politieke verantwoordelijke voor onze Orde, mevrouw de minister Sabine Laruelle, hun ongenoegen te uiten over de omvang van de bijdragen. Het kabinet heeft ruim 500 protestbrieven ontvangen. De minister, die de begroting en de bijdragebepaling voor 2008 had goedgekeurd, begreep er niets van en heeft mij onmiddellijk uitgenodigd voor overleg. Ik wil hier dan ook graag de nodige toelichting geven over de nieuwe bijdragen aan de Orde.

Onze politiek van de laatste jaren is expliciet gericht op een daling van de bijdragen. Uit de bijgevoegde grafieken kan je opmaken dat de bijdragen sinds het begin van mijn mandaat in 2005 systematisch gedaald zijn van 491,40 euro naar 450,00 euro vandaag. De bijdrage in categorie A1 (volwaardige architect) is nu zelfs nagenoeg dezelfde als 10 jaar geleden. Ook voor de stagiairs is de laatste drie jaar de bijdrage verminderd.

De architect-rechtspersoon

Daarnaast is er sinds dit jaar een nieuwe categorie gemaakt voor de rechtspersonen (vennootschappen) die het beroep van architect mogen uitoefenen. Deze rechtspersonen betalen evenveel als de volwaardige architecten, aangezien ze dezelfde rechten tot beroepsuitoefening hebben als de natuurlijke personen architecten.

Momenteel zijn er nog maar een 300-tal vennootschappen ingeschreven op de lijst van de Orde. Hier moet er weliswaar inderdaad twee keer betaald worden aan de Orde, één keer als natuurlijk persoon (individuele architecten) voor de mandatarissen van de vennootschap, en één keer voor de vennootschap zelf. In dit geval zou je dit kunnen beschouwen als een verhoging, maar daar staat wel een bijkomende inschrijving en een inperking van het persoonlijk risico (via de 'Laruelle'-vennootschap) tegenover.

Deze vennootschapsbijdrage moet daarnaast ook de kosten dekken voor het verwerken, controleren, opvolgen en publiceren van de rechtspersoon, en is dan ook alleen daardoor al volledig opgebruikt. Voor alle duidelijkheid geef ik hierbij een voorbeeld.

Onze politiek van de laatste jaren is expliciet gericht op een daling van de bijdragen.

Met zeer confraternele groeten,
Jos Leysens

Ir.-architect
Voorzitter van de Nationale Raad
Orde van Architecten

Vorig jaar betaalden twee architecten-vennoten samen 940,00 euro, en waren zij persoonlijk aansprakelijk. Vandaag betalen diezelfde twee architecten samen 900,00 euro als zij hun persoonlijke aansprakelijkheid behouden en hun vennootschap niet aanpassen.

Laruelle-vennootschap

Als ze evenwel hun vennootschap omvormen tot een 'Laruelle'-vennootschap, met inbedding van het architectenrisico, of als zij een nieuwe dergelijke vennootschap oprichten, dan moeten zij naast elk 450,00 euro ook nog 450,00 euro voor hun rechtspersoon betalen, in totaal dus 1.350,00 euro. Bij de opmaak van de begroting voor 2008 werd er gerekend met een beperkt aantal vennootschappen dat zich op de tabel van de Orde zou inschrijven. Voor de volgende jaren, van zodra dit aantal toeneemt, zal de bijdrage ook systematisch en structureel verlaagd kunnen worden.

Zo kan men vooropstellen dat, indien er in 2009 bijvoorbeeld 2.000 'Laruelle'-vennootschappen ingeschreven worden op de tabel van de Orde, de bijdragen voor zowel de individuele lidmaatschappen als voor de rechtspersonen kunnen zakken naar ongeveer 400,00 euro.

In elk geval is het de politiek van de Orde om een rechtspersoon evenveel te laten bijdragen als een natuurlijk persoon. Daarnaast moeten ook de natuurlijke personen architecten die gemandateerd zijn binnen een ingeschreven rechtspersoon, ook individueel op de tabel staan ingeschreven. Anders zou de Orde haar wettelijk opgelegde toezichtsmogelijkheid verliezen op de kwaliteit van de dienstverlening van deze individuele architecten, van zodra ze ingeschreven zijn binnen een vennootschap.

→ **Aarzel niet uw suggesties te formuleren aan webmaster@OrdevanArchitecten.be**

Bijdrage voor jonge architecten

Sinds dit jaar is er een nieuwe categorie voor jonge architecten. De eerste drie jaar na de stage wordt de bijdrage verminderd tot 325,00 euro om onze jonge collega's de kans te geven geleidelijk tegen een interessanter tarief het beroep in te stappen.

De categorie architect-medewerker daarentegen werd afgeschaft, omdat dit enerzijds behoorlijk wat aanleiding gaf tot verwarring (wie is volwaardig architect en wie niet, is iemand die geen visum aanvraagt een architect-medewerker of niet...), en anderzijds omdat dit ook een mogelijke verkeerde interpretatie kon opleveren wat betreft de schijnzelfstandigheid.

Een nieuwe categorie voor jonge architecten geeft onze jonge collega's de kans geleidelijk tegen een interessanter tarief het beroep in te stappen.

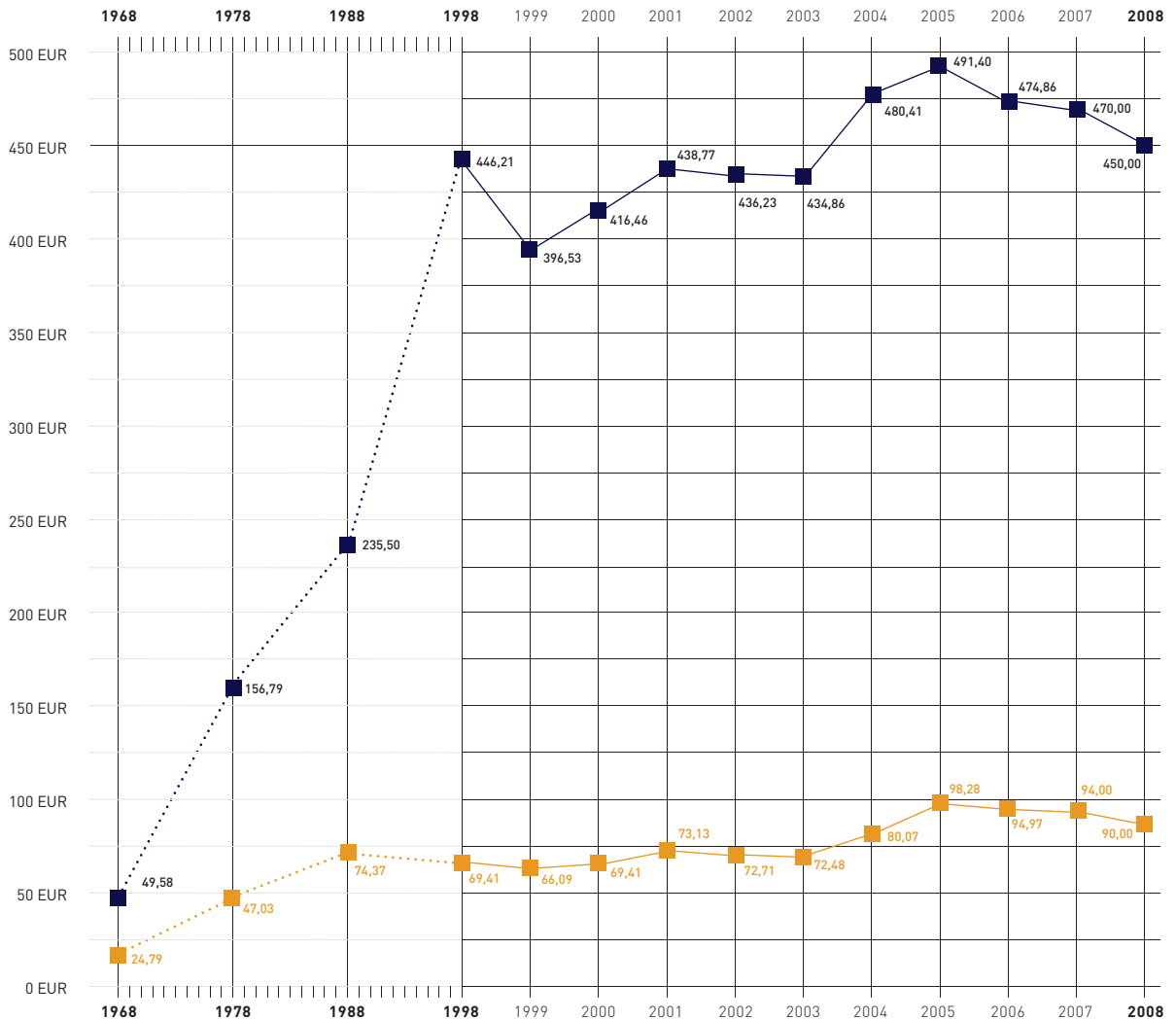
Daarom heeft de Orde beslist om enkel nog te werken met een categorie jonge architecten, die vanaf het vierde jaar na de stage automatisch volwaardig architect categorie A1 wordt. Misverstanden, speculaties en overgangen binnen hetzelfde jaar vanwege een visumaanvraag, worden hierdoor vermeden.

Gepensioneerde architecten

De aparte categorie voor de gepensioneerde architecten, die slechts een lage bijdrage moesten betalen, valt weg. Eerst en vooral was deze categorie niet zo fair ten opzichte van de jonge collega's, die vaak niet veel meer en vaak veel minder verdienden dan hun uitbollende senior-confraters. Daarnaast hadden heel wat gepensioneerde architecten geregeld toch nog een opdracht, waardoor zij bij hun visumaanvraag ook nog een categorie-aanpassing naar A1 moesten aanvragen.

Nu zullen de oudere collega's onder ons de keuze moeten maken: ofwel blijven zij actief, zolang zij dit willen, ook na hun pensionering, en blijven zij A1. Ofwel schrijven zij zich niet meer in of worden op eigen vraag of voordracht ingeschreven als ere-architect. Ere-architecten betalen een zeer kleine bijdrage, worden op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen van de Orde, en worden uitgeno-

Evolutie bijdragen cat. A1 1968 → 2008

Evolutie bijdragen stagiairs 1968 → 2008

Werk: vraag en aanbod is vanaf heden consulteerbaar op www.OrdevanArchitecten.be

→ vervolg Bijdrage aan de Orde

digd op activiteiten en evenementen, maar staan niet meer op de tabel van de Orde en kunnen binnen de Orde ook geen bestuursmandaten meer opnemen. De Orde is nu eenmaal niet zomaar een vereniging van architecten, maar de wettelijk ingestelde organisatie waarvan iedere 'actieve architect' verplicht lid moet zijn.

Met het nieuwe bijdragesysteem hebben wij geprobeerd om zo eerlijk en zo evenwichtig mogelijk met dit opgelegde wettelijke kader om te gaan.

Begroting

De bijdragen zijn geen willekeurige cijfers die met de natte vinger worden bepaald. Ze zijn het gevolg van een diepgaand begrotingsonderzoek en de uiteindelijke bepaling na overleg van de noodzakelijke budgetten voor de verschillende wettelijke taken van de Orde.

Voor gedetailleerde bedragen per begrotingspost, en ook voor de resultatenrekeningen van vorig jaar, verwijs ik trouwens naar de vorige Architext en naar de website van de Orde. Wij hebben een transparante boekhouding die iedereen mag en kan nakijken.

Bovendien staan wij onder toezicht van onze bevoegde minister Laruelle. Sinds de wet van 15 februari 2006 hebben wij daartoe een regeringscommissaris toegewezen gekregen, die als bijzonderste

taak heeft om na te gaan of onze financiële handelingen en engagementen correct verlopen, dit in het algemeen belang en in het belang van al onze leden-architecten.

Voldoende reserves

Tot slot kan ik u over de begroting en de budgetten van de Orde nog meegeven dat wij een gezonde organisatie zijn met voldoende reserves om het sociaal passief en de werking gedurende een half jaar te kunnen dekken. Meer dan de helft van de door ons gebruikte locaties op provinciaal en nationaal niveau, bestaat uit eigen patrimonium. Dit alles zorgt ervoor dat wij een behoorlijke autonomie kunnen garanderen.

Via onze jaarlijkse bijdrage behoren deze eigendommen ons allemaal toe. In ruil daarvoor moet de Orde jullie een goede dienstverlening leveren. Ik ben er mij terdege van bewust dat de werking van de Orde op vele vlakken nog altijd voor verbetering vatbaar is. Maar geloof me, wij werken hier dagelijks aan.

→ Evolutie van het aantal architecten in België

Hoewel er in het geheel van de Europese lidstaten ruim 400.000 architecten staan geregistreerd, dient het toch gezegd dat in ons land de proportionaliteit aan architecten heel hoog is. Per 875 Belgen is er 1 architect ingeschreven op een van de tabellen van de Orde.

Voor het eerst in het 45-jarig bestaan van de Orde van Architecten stellen we echter een daling vast van het aantal inschrijvingen. Op 1 januari 2008 telden wij 6.596 Nederlandstalige architecten en 5.381 Franstalige architecten. Dit is respectievelijk 85 Nederlandstaligen en 80 Franstaligen minder dan een jaar eerder. Deze eerste lichte terugval volgt echter op nagenoeg een verdubbeling van het aantal architecten op 30 jaar tijd.

Daarnaast moeten we vaststellen dat de instroom in de architectuurscholen nog nooit zo groot is geweest als de laatste jaren. In de 18 (!) architectuurscholen in ons land zitten **meer dan 2.000 eerstejaarsstudenten**. En aangezien er iets meer dan 50% de eindmeet haalt, maar wel ongeveer 90% van de afgestudeerden hun stageperiode aanvat, zal deze neerwaartse trend vermoedelijk van zeer tijdelijke aard zijn.

Terugval in de bouwsector

Gezien echter de perspectieven van de bouwsector niet zo rooskleurig zijn (met een terugval van het aantal bouwaanvragen in de woningbouw van 10% in 2007 ten opzichte van het topjaar 2006, en opnieuw een verdere te verwachten terugval van 10% in 2008), wil ik de minister van onderwijs en uiteraard eerst en vooral de scholen, aansporen om beter werk te maken van diversificatie in het architectuuronderwijs en mee te streven naar multidisciplinariteit.

Vandaag wordt in de scholen (en in de media!) immers nog veel te veel gefocust op het zelfstandig uitoefenen van het beroep van architect, en dan nog voornamelijk als ontwerper. Er zijn nochtans tal van

Het uiterst aantrekkelijke, sexy imago van ons beroep staat in behoorlijk schril contrast met onze dagdagelijkse, weinig benijdenswaardige economische realiteit.

alternatieven waarvoor de vraag nog wordt versterkt door de veelheid van nieuwe wetgevingen in de bouwsector (EPB, duurzaamheid, veiligheid, akoestiek, ruimtelijke ordening...).

Specialisatie

Er mag zeker eens worden nagedacht over een grotere specialisatie in de opleidingen, het integreren van een deel van de stage in het onderwijs, het houden van een examen vooraleer de toegang tot het beroep te krijgen, enzovoort. Maar nog belangrijker is het verstrekken van juiste informatie aan de jongeren over de precieze sociale en economische situatie van de architecten die in het beroep staan, en dit liefst vooraleer ze hun studies aanvangen.

Het uiterst aantrekkelijke, sexy imago van ons beroep staat immers in behoorlijk schril contrast met onze dagdagelijkse, weinig benijdenswaardige economische realiteit. Ik krijg vaak de indruk dat architect zijn meer een roeping is dan een hoog gewaardeerd intellectueel beroep. En er zijn bij mijn weten in ons land toch geen

Werk: gelieve vraag en aanbiedingen te sturen naar webmaster@OrdevanArchitecten.be

18 scholen die de ambitie hebben om missionarissen of pastoors op te leiden, laat staan dat ik mij de kardinaal wil voelen.

Studiedienst van de Orde van Architecten

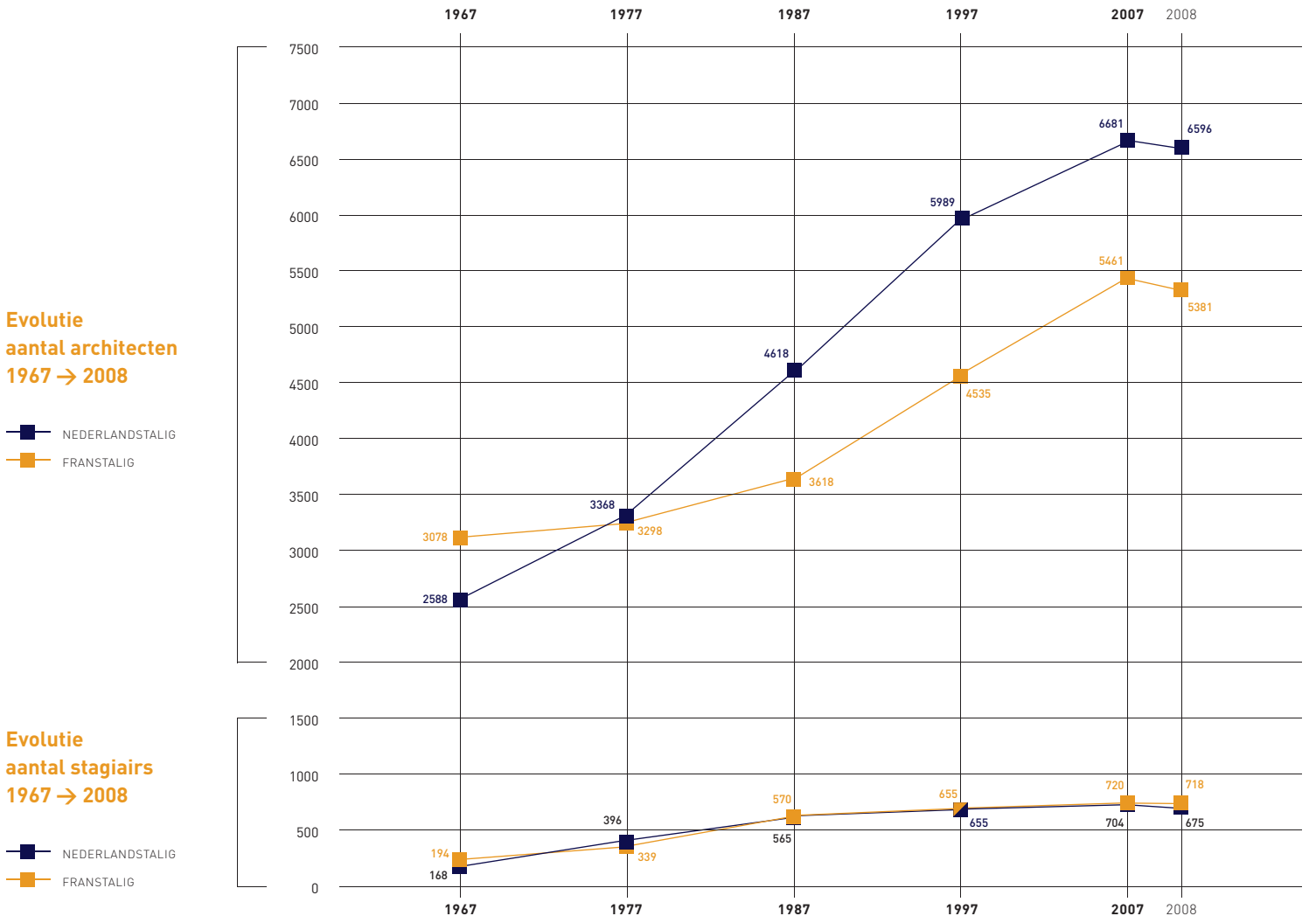
Om een goede dialoog aan te gaan met onze onderwijsinstellingen en met de globale sector van de bouw, is het absoluut noodzakelijk om meer te weten over onze eigen architectuursector. Het is alweer nagenoeg 20 jaar geleden dat de Orde van Architecten heeft gepeild naar het **profiel en de socio-economische situatie van de architecten**.

Daarom heeft de Orde van Architecten enerzijds nood aan een goed uitgebouwde studiedienst, en anderzijds kunnen een aantal onderwerpen diepgaand worden onderzocht door gespecialiseerde firma's. Wij zijn immers helaas een van de weinige beroepen in de bouw en bij de vrije beroepen die geen eigen studiecél heeft. Hier zijn nochtans de middelen voor in onze begroting. Zonder de architecten een hogere bijdrage te laten betalen, moet het mogelijk zijn om een studiecél samen te brengen, bestaande uit 3 of 4 specialisten (jurist, economist, socioloog), om ons beroep grondig en permanent door te

“ Om een goede dialoog aan te gaan met de onderwijsinstellingen en met de globale sector van de bouw, is het absoluut noodzakelijk om meer te weten over onze eigen architectuursector.

lichten en ons actuele informatie te verstrekken, op basis waarvan wij goed beslagen in discussie kunnen treden met het onderwijs, de overheid en de aanverwante sectoren.

Wij gaan hier dus in elk geval dringend werk van maken, als er binnen de nationale raad van de Orde hieromtrent een meerderheid kan voor worden gevonden.

Binnen heel wat vrije beroepen leeft de onzekerheid omtrent het juiste statuut van de 'zelfstandige medewerkers'.

Op het inter-orde overleg, waar wij samenzitten met de vier andere ordes van intellectuele vrije beroepen, komt het thema geregeld aan bod. Vooral de advocaten hadden al demarches gedaan naar de administratie van de sociale zekerheid om hun samenwerkingsvormen te bespreken.

Ook bij de architecten, en dan vooral bij de grotere kantoren, worden veel vragen gesteld over de precieze arbeidsrechtelijke kwalificatie van hun onderlinge samenwerking. In navolging van de advocaten heb ik dan ook het initiatief genomen om met de directie van de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid samen te zitten en de mogelijke problematiek van schijnzelfstandigheid te bespreken.

Nieuwe wetgeving

Het dient hier trouwens gezegd dat minister Sabine Laruelle in de programmawet van 27 december 2006 een nieuwe wetgeving heeft ingevoerd, waardoor schijnzelfstandigheid beter kan gekaderd worden, en dit ook per beroepscategorie. Zo kunnen er nu sectorale akkoorden tot stand worden gebracht waarbij er geen aanleiding meer kan zijn om een zelfstandige samenwerking te herkwalficeren tot een arbeidsovereenkomst. In die optiek was het dan ook de bedoeling om met de RSZ een eerste bespreking te houden omtrent een aantal criteria.

De **specificiteit van ons beroep** werd uitgebreid toegelicht en ik heb hierbij de nadruk gelegd op de onregelmatige periodes van intensieve inzet (variabele schaal van opdrachten), waarbij flexibiliteit zeer belangrijk is en men met zeer wisselende intensiteit moet kunnen een beroep doen op ondersteunende medewerkers. Daarnaast werd ook het feit belicht dat heel wat zelfstandige medewerkers eerder een beperkt aantal eigen dossiers behandelen, en daarnaast hun diensten als onderaannemer aanbieden aan grotere architectenbureaus.

Tevens heb ik aangegeven dat al wie daden stelt van architectuur (conceptie en/of controle) verplicht is om zich in te schrijven op een van de tabellen van de Orde van Architecten, en wettelijk verplicht ook moet verzekerd zijn. Al deze elementen wijzen op een hoge graad van zelfstandigheid, onafhankelijkheid en ook van aansprakelijkheid, waardoor een statuut van zelfstandige verantwoord wordt.

Nuttige tips

De administratie van de sociale zekerheid gaf tot mijn positieve verbazing te kennen dat zij niet echt veel problemen zien voor de sector van de architecten. Wel hebben wij – wellicht in afwachting van of als equivalent voor een 'sociale ruling' – de hierna volgende punten besproken die ik als nuttige tips aan de collega's kan meegeven:

- Wat en hoe men onderling contractueel afspreekt, is zeer belangrijk.
- De in wederzijds akkoord gekwalificeerde vorm van samenwerking wordt door de overheid aanvaard, voor zover ze ook in diezelfde geest wordt nageleefd.
- Er mogen zeker geen exclusiviteiten in contracten worden ingebouwd.

- Er mogen geen expliciete toestanden van ondergeschiktheid in de contracten of in de systematische omgang worden ingebouwd.
- Het is best om geen vaste uurregelingen, vaste vakantieregelingen of vaste extra vergoedingen contractueel vast te leggen of te verplichten om na te leven.
- De relatie tussen opdrachthoudende architect en zelfstandige medewerker moet er een zijn van hoofdaannemer tot onderaannemer, mits correcte wederzijds bejegening.
- Werken in de kantoren van de opdrachthoudende architect vormt op zich geen enkel probleem.
- Werken met de infrastructuur van de opdrachthoudende architect vormt ook geen probleem.
- Het maken van een eigen planning en het werk zelfstandig kunnen organiseren, vormen positieve indicaties voor de volwaardige zelfstandigheid van de medewerker.
- Voldoende variatie in de opdrachten van de zelfstandige medewerker is een positieve indicatie voor volwaardige zelfstandigheid.
- Een langdurige samenwerking hoeft geen probleem te vormen.
- Pas wel op met schriftelijke 'bevelen' aan zelfstandige medewerkers (brieven, e-mails...), opdrachten zijn evenwel geen bevelen.
- Een globaal afgesloten verzekering voor de beroepsaansprakelijkheid of een groepsverzekering vormen geen probleem.
- Zie er wel op toe dat zelfstandige architect-medewerkers ingeschreven zijn op de tabel van de Orde van Architecten, gezien zij met quasi zekerheid conceptie en/of controle doen.
- Het bijhouden van tijdstabellen door de zelfstandige medewerker is geen probleem.
- Vermijd systematische rapportering of formaliteiten bij afwezigheid.
- Vermijd verschillende sociale statuten voor mensen die binnen eenzelfde architectenkantoor ook dezelfde handelingen doen.
- Wees voorzichtig met de formaliteiten bij het beëindigen van een samenwerking.

Op het inter-orde overleg, waar wij samenzitten met de vier andere ordes van intellectuele vrije beroepen, komt het thema van de schijnzelfstandigheid geregeld aan bod.

Dit is een greep uit de voornaamste tips omtrent schijnzelfstandigheid. Voor verdere informatie of typecontracten opdrachthouder-zelfstandige medewerker kan je altijd terecht bij de beroepsverenigingen of bij de verzekeringsmaatschappijen.

→ Samenwerking Orde-Bozar-A+

Samen met A+, Belgisch tijdschrift voor architectuur, en het Paleis voor Schone Kunsten, werkt de Orde van Architecten sinds het seizoen 2006-2007 intensief mee aan het programma van **Bozar Architecture**. Met groot succes, zoals blijkt uit de internationale weerklank van de tentoonstellingen en de volle zalen voor de lezingen.

De laatste lezing van Bozar Architecture, van de Berlijnse architect Finn Geipel, ging bovendien gepaard met de uitreiking van de eerste editie van de Prijs voor de studenten architectuur van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een initiatief van Françoise Dupuis, staatssecretaris voor Huisvesting en Stedenbouw. Hieruit blijkt dat de overheid meer en meer belang stelt in architecturale kwaliteit.

Ook de tentoonstelling in Bozar over het Icelandic National Concert & Conference Centre in Reykjavik lokte talrijke bezoekers. Het gebouw werd ontworpen door de Deense architect Henning Larsen. Kunstenaar Olafur Eliason werkte het concept van de gevel uit. De tentoonstelling is nauwelijks afgelopen, of een nieuwe tentoonstelling van Bozar Architecture staat alweer in de steigers. **'Architecture in the picture'** is gewijd aan de fotografieopdracht van het 'Jaarboek Architectuur Vlaanderen 2008'. De fotografen Charif Benhelima, Stijn Bollaert, Jan Kempenaers, Jeroen Musch, Bas Princen en Frederik Vercruyssen kregen van de VAI de opdracht om het Jaarboek te illustreren en selecteerden zelf hun meest significante beelden voor de tentoonstelling in Bozar. De tentoonstelling in het Paleis voor Schone Kunsten opent haar deuren op 25 juni en wordt gesteund door de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten.

© HENNING-LARSEN

Het Icelandic National Concert & Conference Centre in Reykjavik, ontworpen door Henning-Larsen Architects en Olafur Eliason

© STIJN BOLLAERT

'Architecture in the Picture'
House ADF-LV in Halle-Zoersel, Arjaan De Feyter architect, fotografie Stijn Bollaert

Werk: vraag en aanbod is vanaf heden consulterbaar op www.OrdevanArchitecten.be

→ Huishoudelijk reglement Orde van Architecten

Op 29 februari 2008 werd in de vergadering van de nationale raad van de Orde een nieuw huishoudelijk reglement met unanimititeit goedgekeurd. Hierdoor wordt er meer **autonomie** verleend aan de twee afdelingen van de nationale raad. De Nederlandstalige en de Franstalige taalvleugel krijgen de autonomie over hun respectievelijk budgetbeheer, personeelsbeleid, praktische organisatie, communicatie, beleid omtrent communautaire en gewestelijke materies.

De twee afdelingen kunnen afzonderlijk of gezamenlijk beraadslagen. De uiteindelijke beslissingen moeten nog wel bekrachtigd worden door de nationale raad, aangezien de twee afdelingen nog geen rechtspersoonlijkheid hebben.

Onze bevoegde minister heeft ons beloofd om per kerende de nodige wettelijke maatregelen te nemen, om een zo efficiënt mogelijke werking van de Orde volgens het aangepaste huishoudelijk reglement

te kunnen bereiken. De aan beide zijden van de taalgrens inmiddels reeds geapprecieerde relatieve autonomie is enkel en alleen het gevolg van dit streven naar een al heel lang gemiste kans op optimale efficiëntie.

Een sterkere werking met volle responsabilisering van de afdelingen, en een goed gestructureerd **onderling overleg**, kunnen volgens mij enkel bijdragen om de starheid en het immobilisme zoveel mogelijk tegen te gaan. Alleen op die manier kan de Orde opnieuw geloofwaardigheid en krediet opbouwen bij haar leden.

Ik reken dan ook op de positieve inzet van alle betrokkenen om de hervorming van de Orde verder tot een goed einde te brengen. Er rust een zware verantwoordelijkheid op de schouders van de huidige en toekomstige generatie mandatarissen.

→ Juridische rubriek – Cassatie 13 maart 2008

Samenvatting: de controle van de uitvoering van de werken kan niet aan niet-architecten worden gedelegeerd. (...)

12. Krachtens artikel 21 van het Reglement van Beroepslichten der architecten op 16 december 1983 door de Nationale Raad van de Orde der architecten vastgelegd en goedgekeurd bij koninklijk besluit van 18 april 1985, mag de architect de opdracht voor het opmaken van een uitvoeringsontwerp niet aanvaarden zonder tegelijkertijd te zijn belast met de controle op de uitvoering van de werken, tenzij hij de verzekering heeft dat een andere architect hiermee wordt belast.

Voormelde controle door de architect op de uitvoering van de werken impliceert een regelmatig bezoek aan de werf die hem toelaat na te gaan of de werken effectief conform de plannen werden uitgevoerd en, gelet op zijn vakkennis op te treden wanneer problemen bij de uitvoering rijzen en desgevallend op te lossen.

De vereiste van persoonlijke controle op de uitvoering van de werken door de architect, tenzij wanneer deze de verzekering heeft dat een andere architect hiermee wordt belast, brengt met zich mee dat deze taak in beginsel niet aan medewerkers niet-architecten mag worden gedelegeerd.

13. De Raad van beroep oordeelt dat:

- de eiser zelf concludeerde dat hij met de nv X. een samenwerkingsovereenkomst sloot waarin werd bedongen dat aan deze laatste o.m. met betrekking tot de bouw van vier residenties te K. de opdracht werd gegeven "het project te begeleiden (contracten tus-

sen bouwheer, ontwerper, diverse openbare diensten en aannemer) met daarbij een superviserende technisch administratieve controle en coördinatie";

- de afgevaardigde-bestuurder van dit ingenieursbureau bevestigde "dat de controle op de uitvoering van de werken aan de vennootschap was gedelegeerd geworden en effectief werd uitgevoerd door haar";
- 80 werfverslagen in het bouwdoossier dit aantonen;
- deze verslagen zijn opgemaakt op de hoofding van nv X, zonder dat de naam van de eiser daarin wordt vermeld;
- uit het onderzoek is gebleken dat de eiser ook in andere dossiers op dezelfde wijze te werk ging;
- door de eiser niet werd betwist dat in kwestieus ingenieursbureau geen architecten tewerkgesteld waren;
- de eiser aldus minstens impliciet erkende "dat de controle op de uitvoering van de werken niet door hem geschiedde" en "dat deze controle gebeurde door 'niet-architecten' en dit met zijn medeweten";

14. De Raad van beroep, die met die redenen oordeelt dat de eiser zich schuldig heeft gemaakt aan tekortkomingen aan de regels van de plichtenleer inzake de controle, schendt de in het onderdeel aangewezen wettelijke bepalingen niet. (...)

Dictum

Het Hof,
Verwerpt het cassatieberoep. (...)

→ EPB in het Brussels Gewest

Opgelet! Vanaf 2 juli 2008 treedt de ordonnantie omtrent de EPB in het Brussels Gewest in voege. De regelgeving is niet helemaal dezelfde als in Vlaanderen, maar is iets strenger en de boetes zijn ook hoger. De architect wordt **automatisch** geacht de EPB-verslaggever te zijn, tenzij er iemand anders is aangesteld. Er zijn infodagen en ook opleidingen voorzien. Voor meer informatie: www.IBGEBIM.be en www.ordevanarchitecten.be.

→ Verjonging Orde – 30-65

Op onze vraag is er door onze bevoegde Minister een wetgevend initiatief genomen om de leeftijdsgrenzen voor mandatarissen van de Orde van Architecten aan te passen. Waar dit vroeger minimum 35 jaar was, wordt dit binnenkort verlaagd tot 30 jaar. Bovendien komt er ook een bovengrens die vroeger niet bestond, en die zal liggen op 65 jaar. Dit wil zeggen dat je je als ingeschreven architect tussen 30 jaar en 65 jaar oud verkiesbaar kan stellen voor de Orde. Dit past in onze strategie om te komen tot een meer dynamische en verjongde organisatie die trouwens beter aansluit bij het leeftijdsprofiel van onze leden.

Werk: gelieve vraag en aanbiedingen te sturen naar webmaster@OrdevanArchitecten.be

→ Evaluatie Renovatiedag en Mijn Huis Mijn Architect

Kandidaat-verbouwers massaal op de been tijdens de 10de editie van De Renovatiedag.

Net als Mijn Huis Mijn Architect biedt De Renovatiedag een unieke gelegenheid aan architecten om hun vakkennis te promoten bij kandidaat-verbouwers. Ter gelegenheid van deze jubileumeditie hebben de initiatiefnemers het evenement uitgebreid over heel België. Dit kon dank zij de steun van de Orde van Architecten, die dit jaar voor de eerste keer als hoofdsponsor fungeerde. Het bleek een schot in de roos.

Zondag 25 mei waren tienduizenden kandidaat-verbouwers op de been, om een bezoek te brengen aan de meer dan 120 opengestelde renovatieprojecten in alle uithoeken van België. Bij ieder renovatieproject konden de bezoekers rekenen op de warme ontvangst van de bouwheer en de architect. Tijdens De Renovatiedag is men als

Renovatie van de oude steenbakkerij van Boom tot woning, architecten Verdickt & Verdickt

© DE WITTE

“

Voor kandidaat-(ver)bouwers blijven initiatieven als **Mijn Huis Mijn Architect** en **De Renovatiedag** de gelegenheid om zich te inspireren en te informeren.

bezoeker onmiddellijk in staat om zijn smaak te toetsen en in contact te komen met de mensen achter het project.

Voor kandidaat-(ver)bouwers blijven initiatieven als **Mijn Huis Mijn Architect** en **De Renovatiedag** de gelegenheid om zich te inspireren en te informeren. Het grote bezoekersaantal van **De Renovatiedag** bewijst daarenboven dat renovatie nog steeds in de lift zit en dat kandidaat-verbouwers concreet op zoek zijn naar professionelen met kennis van zaken, die samen met hen hun droom weten te realiseren. De architecten kunnen er hun meerwaarde op een praktische en eenvoudige manier aan het geïnteresseerde publiek in de verf zetten.

Wij spreken alvast af op de volgende editie van **Mijn Huis Mijn Architect**, die dit jaar doorgaat op 27 en 28 september.

Met confraternele groeten,

Jos Leyssens

ir.-architect

Voorzitter van de Nationale Raad
Orde van Architecten

→ Atomium 1958-2008

In de marge van de tentoonstelling 'Expo 58, 50 jaar later', heeft de Orde van Architecten op 15 februari 2008 een hervormingsinformatiedag gehouden in het bekende, 165 biljoen keer vergrote ijzeratoom.

Alle mandatarissen (150), assessoren (33), raadsheren (6), personeelsleden (39) en een reeks gasten waren uitgenodigd om kennis te maken met de nieuwe werkingsstructuren die worden uitgewerkt voor de Nederlandstalige en de Franstalige afdelingen.

Naast het informatieve gedeelte werd ook het culturele luik, met het bezoek aan het vernieuwde Atomium en de tentoonstelling rond architect Willy Van Der Meeren, bijzonder geapprecieerd.

Na afloop ontvingen de aanwezigen het mooie naslagwerk 'Moderne Architectuur op Expo 58', waarvan ons raadslid Mil De Koning coauteur is.

Er gingen in de wandelgangen heel wat stemmen op om met een zekere regelmaat (jaarlijks of tweejaarlijks) zo een evenement te organiseren, waarbij alle mensen die intern of extern met de Orde te maken hebben, elkaar op een nuttige en aangename manier kunnen ontmoeten.

Ik hou eraan onze secretarissen-generaal en alle personeel van de Orde te danken voor de voortreffelijke organisatie, en voor hun dagelijkse inzet!

© FILIP VAN CAUWELAERT

Architext is een tweemaandelijkse publicatie van de Nationale Raad van de Orde van Architecten

Verantwoordelijke uitgever: Jos Leyssens
Livornostraat 160 bus 2, B-1000 Brussel
e-mail: nationale.raad@ordevanarchitecten.be
www.ordevanarchitecten.be

De uitgever is niet verantwoordelijk voor gebeurlijke fouten

Publicatieadres: I.C.A.S.D. v.z.w., Ravensteinstraat 23, B-1000 Brussel